

Türkiye Eğitim Dergisi

(2020) Cilt 5, Sayı 2, s. 415-443

İşletme Eğitimi Alanının Kavramsal Yapısının Keşfi: Bir Bibliyometrik Analiz

Yasin Sehitoglu*
Mahmut Bilgetürk**
Muhammet Fatih Şengüllendi***
Enes Kurt****

Özet

Araştırmada “İşletme Eğitimi” alanı kapsamında bir ortak kelime analizi yapılmıştır. Araştırma kapsamında kullanılan veri Web of Science (WoS) veri tabanından çekilerek toplam 1465 anahtar kelime üzerinden yapılmıştır. Analizlerin yapılmasında Wosviewer, PAJEK ve UCINET yazılımlarından faydalanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda “işletme eğitimi” alanının temel araştırma konularının “işletme okulları”, “yönetim eğitimi”, “sürdürülebilirlik” ve “etik” konuları olduğu görülmüştür. Bununla birlikte “akreditasyon”, “girişimcilik” ve “kültür” kavramlarının ise gelecekte alanın odak araştırma konuları olduğu düşünülmektedir. Bu araştırma, özellikle Türkiye’de işletme eğitimi alanında çalışan/çalışmak isteyen araştırmacılara bir projeksiyon tutmaktadır. İşletme eğitimi alanındaki araştırma yönelimlerini şekillendirmeye çalışan bu araştırma, araştırmacılara kendilerini daha iyi konumlandırımları için yol göstermeyi hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

İşletme Eğitimi
Bibliyometrik Analiz
Ortak Kelime Analizi

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 29.10.2020
Kabul Tarihi: 18.12.2020
Elektronik Yayım Tarihi: 28.12.2020

DOI: 11..11111/ted.xx

* Doç. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, yasinsehitoglu@gmail.com, 0000-0003-0074-6446

** Arş. Gör., Yıldız Teknik Üniversitesi, bilgeturkmahmut@gmail.com, 0000-0001-8290-4406

** Arş. Gör., Beykent Üniversitesi, fatih.sengullendi@gmail.com, 0000-0002-6807-6947

** Arş. Gör., İstinye Üniversitesi, enskrt10@gmail.com, 0000-0003-1385-6943

Discovering the Conceptual Structure of Business Education: A Bibliometric Analysis

Abstract

In this research, a co-word analysis was made within the scope of "Business Education" field. The data used within the scope of the research was extracted from the Web of Science (WoS) database and made over 1465 keywords in total. Wosviewer, PAJEK and UCINET software were used for the analysis. As a result of the analysis, it was seen that the main research topics of the field of "business education" are "business schools", "management education", "sustainability". This research aims to shed light on researchers working in the field of business education. In addition, this research, which tries to shape research orientations in the field of Business education, aimed to guide researchers to better position themselves. and "ethics". In addition, the concepts of "accreditation", "entrepreneurship" and "culture" are considered to be the focus of the field in the future.

Keywords

Business Education
Bibliometric Analysis
Co-word Analysis

About Article

Sending Date: 29.10.2020
Acceptance Date: 18.12.2020
Electronic Issue Date: 28.12.2020

DOI: 11..11111/ted.xx

GİRİŞ

19. yüzyılın son dönemlerinde Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa ve Japonya'da eş zamanlı olarak farklı ulusal işletme eğitim sistemleri geliştirilmiştir. İşletme eğitimi, İkinci Sanayi Devrimi'nin daha nitelikli yöneticiler ve idari personel ihtiyacına yönelik ortaya çıkmıştır (Locke, 1989). Amerikan işletme eğitimi, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra özellikle Batı Avrupa ve Japonya'da işletme eğitimindeki değişiklikler üzerinde büyük bir etkiye sahip olmuştur. İşletme eğitiminin Amerikanlaşması, Amerikan işletme okullarında meydana gelen değişiklikler, Amerika Birleşik Devletleri'nden bilgi aktarımı için yeni kanalların varlığı ve sanayileşmiş dünyada yeni iş bilgisi arayışı gibi çeşitli faktörlerle açıklanmıştır. Daha sonraki yıllarda bu etkiyle ilgili belirli sınırlamalar ortaya çıkmış ve 1990'larda işletme eğitiminin bölgeselleşme eğilimi küreselleşme sürecine paralel olarak devam etmiştir. Amerikan etkisi, Avrupa işletme eğitiminin içeriğinde baskın olsa da yapısı üzerinde zayıf bir etkiye sahip olmuştur. Genel olarak, Avrupa'daki işletme eğitimi yapısının değişimi, güçlü ulusal gelenekleri yansıtmaktadır. 1990'lardan itibaren işletme eğitiminde Avrupa entegrasyonunun yeni dalgası, ulusal yapısal farklılıkların anlaşılmasına dayanmaktadır (Amdam, 2007; Antunes ve Howard, 2007). 20. yüzyılın ortalarında dünyada Amerikanlaşma eğilimi yaşanmış ardından Avrupa'daki okullar kendi ekolunu ortaya koymuştur. Günümüzde ise, dünya çapında işletme okullarının standart bir görünüm sergilemektedir. Bu durumu teşvik eden iki küresel eğilim göze çarpmaktadır. İlk eğilim,

araştırmaya dayalı işletme okullarının ortaya çıkmış ve buna bağlı olarak işletme bilimi yaratma hedefi taşımıştır. İkinci eğilim ise, işletme okulları için uluslararası ölçekte sıralamaya verilen önem olmuştur. Bu eğilim işletme okullarını ve eğitimini tek tip hale getirme tehlikesi taşımaktadır (Kaplan, 2014). Diğer taraftan 2000'li yılların başında Kuzey Amerika'da ortaya çıkan büyük şirketlerin karıştığı skandallar araştırmacıları, işletme eğitimi üzerine yeniden düşünmeye sevk etmiştir (Giacalone, 2004).

Bibliyometrik araştırma, bir literatüre nicel ölçümler uygulayarak yazarlık, yayın, alıntı ve içeriği incelemektedir. Bibliyometrik araştırmanın en önemli özelliği, bilimsel bir alanda gerçekleşen kalıpların ve yaşanan eğilimlerin ölçülmesidir. Bibliyometrik araştırmayı, metin analizi ve tarihsel araştırma gibi bir literatüre uygulanan diğer analiz biçimlerinden ayıran bu özelliğidir (Haddow, 2013). Bibliyometrik yöntemlerden biri olan ortak kelime analizi, veritabanlarında bulunan bilgiyi keşfetmek için önemli bir araç görevi görmektedir. Belirli bir araştırma alanındaki temaları, bu temalar arasındaki ilişkiyi, bu temaların tüm alan için ne ölçüde merkezi olduğunu ve bu temaların içsel olarak yapılandırılma derecesini tespit etmek için kullanılmaktadır (He, 1999). Sosyal ağ analizi (social network analysis) ise, sosyal hayat içindeki aktörler arasındaki ilişkileri yapıları açısından kavramsallaştırmaktadır (Carrington ve Scott, 2011, s. 6). Sosyal ağ analizi, bir soruna nasıl yaklaşılacağı sorusunun bir yolunu ortaya koymakla beraber cevapların nereden bulunacağı sorusunu da yanıtlamaktadır (Marin ve Wellman, 2011, s. 22).

Bu çalışmanın amacı, 2005-2020 yılları arasında işletme eğitimi alanının kavramsal yapısını ortak kelime analizi (OKA) ve sosyal ağ analizi (SAA) kullanarak, 21 işletme eğitimi ile direkt ilişkili veya işletme eğitimi makalelerinin baskın olarak yayınlandığı dergide yayınlanan 553 makalede yer alan anahtar kelimeler doğrultusunda ortaya koymaktır. Yapılan yazın taraması neticesinde işletme eğitime yönelik ortak kelime analizi yapılan bir çalışma bulunamamıştır. Bu nedenle mevcut çalışma, yazındaki bu boşluğu doldurmaktadır. Ek olarak bu çalışma, işletme eğitimi alanında çalışma yapan Türk araştırmacılara çalışmaları için alandaki güncel ve baskın konuları ortaya koyarak bir yol haritaları çizmelerine salık vermektedir. Buradan hareketle bu çalışma ortak kelime analizi ve sosyal ağ analizi kullanarak işletme eğitimi alanının kavramsal yapısını ortaya koymaktadır. Bu bağlamda belirlenen dönemler arasında işletme eğitimi alanında baskın, gücünü kaybeden ve ortaya çıkan temaların açıklanması amaçlanmış olup güncel eğilimler ve gelecek çalışmalar ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.

Makalenin literatür taramasında işletme eğitimi alanında yapılan bibliyometrik analiz ile ilgili çalışmalar incelenmiştir. Ardından ortak kelime analizi ve sosyal ağ analizi açıklanmış olup araştırma soruları paylaşılmıştır. Yöntem kısmında dergilerin seçimi, makalelerin belirlenmesi ve verilerin toplanma süreci açıklanmıştır. Bulgular kısmında, yapılan analiz sonuçları ortaya konulmuş ve tablolar ve görselleştirme yoluyla detaylıca incelenmiştir. Sonuç kısmında ise bulgular yorumlanmış olup kısıtlar, çıkarımlar ve öneriler ortaya konulmuştur.

LİTERATÜR TARAMASI

İşletme yazınında bibliyometrik analiz çerçevesinde farklı yöntemlerle yapılmış birçok çalışma bulunmaktadır. İlk bakışta pazarlama (Baumgartner ve Pieters, 2003; Martínez-López vd., 2018), finans (Schäffer vd., 2011; Zhang vd., 2019), muhasebe (Merigó vd., 2017; Chung vd., 1992), üretim yönetimi ve tedarik zinciri (Marzi vd., 2017; Meditati, 2018), insan

kaynakları ve uygulamaları (Fernandez-Alles ve Ramos-Rodríguez, 2009; Danvila-del-Valle vd., 2019) stratejik yönetim (Ferreira vd., 2016; Koseoglu, 2016) ve örgütsel davranış (Vogel, 2012; Karaboğa, 2019) alanlarında yapılan çalışmalar göze çarpmaktadır. Zupic ve Čater'e (2015) göre bibliyometrik analiz yöntemleri yönetim ve organizasyon alanında 2010 yılından itibaren rağbet görmeye başlamıştır. Ortak kelime analizi açısından strateji (Ronda-Pupo ve Guerras-Martin, 2012), aile işletmeleri (Benavides-Velasco vd., 2013), girişimcilik (Ramirez vd., 2019) kavramlarına yönelik araştırmalar bulunmaktadır. Sosyal ağ analizi ile ilgili işletme ve yönetim dergileri (Burgess ve Shaw, 2010), örgütsel yaşam (Grosser vd., 2010), etik (Uysal, 2010), stratejik iş birlikleri (Parker ve Borgatti, 2017) üzerine yayınlanmış çalışmalar göze çarpmaktadır.

Son yıllarda işletme eğitimi üzerinde yapılan bibliyometrik analiz çalışmalarında da gözle görülür bir artış olmuştur. Bu çerçevede Arbaugh ve Hwang (2015), işletme ve yönetim eğitimi alanındaki çalışmalarda en çok alıntılanan 100 makaleyi incelemiştir. Yazarlar, en çok atıf alan makalelerin 2000 yılından sonra yayınlandığını göstermiş ve bu dönemi sözü edilen alan için "altın çağ" olarak nitelemiştir. Yapılan analiz sonucunda; işletme okulları ve uygulamaları hakkında eleştiriler, çevrimiçi işletme eğitimi, girişimcilik eğitimi, deneysel öğrenme gibi konular hakkındaki yayınların fazlalığı göze çarpmaktadır. Arbaugh ve Bielinska-Kwapisz (2016), işletme ve yönetim eğitimi alanında çalışmayı düşünen araştırmacılar için bibliyometrik analiz yardımı ile bir index oluşturmuştur. Hazırlanan index, herhangi yazar/yazarlar tarafından hazırlanan makalenin stratejik olarak nasıl konumlandırılacağı veya alternatif olarak hangi dergiye yollanabileceği konusunda yardımcı olmaktadır. Arbaugh vd. (2017), 2005-2014 yılları arasında baz alarak 7209 yazar belirlemiş ve yazarların üretkenliklerini analiz etmişlerdir. Önceki yapılmış çalışmaların aksine farklı disiplinlerden aldıkları dergileri de analize katan yazarlar, işletme eğitimi alanındaki araştırmacılara farklı disiplinlerle diyalogu önermektedir. Hwang vd. (2019), 2006-2010 yılları arasında belirledikleri en önemli yedi işletme ve yönetim eğitimi dergisindeki 596 makaleyi atıf analizi çerçevesinde incelemişlerdir. Yazarlar, bu alanın henüz gelişmekte olduğunu ifade ederken bibliyometrik çalışmalar için zengin bir potansiyel barındırdığını ifade etmektedirler. İşletme eğitimi alanının "altın çağ"ında konu, yazar/yazarlar, atıf ve dergi üzerine bibliyometrik analizler yapıldığı görülmektedir.

Ortak Kelime Analizi

Ortak kelime analizi belge başlıklarına, anahtar kelimelere, özetlere veya tam metinlere uygulanmakta olup analiz birimi kavramdır (Zupic ve Čater, 2015). Ortak kelime analizi, çalışmaların başlığı, özeti ve anahtar kelimelerinde kullanılan yazar/yazarların belirlediği anahtar kelimelere göre farklı kümeler oluşturmaktadır. Bu sınıflandırma, bir anahtar kelimenin diğer anahtar kelimelerle birlikte görünme sıklığını göstermektedir (Karaboğa vd., 2020). Genellikle Kavram Haritaları (Semantic Maps) olarak bilinen ortak kelime analizinde (incelenen ilgili dokümanda) eğer belli kelimeler sık sık kullanılıyorsa bu kelimelerin yakın ilişkili olduğunu göstermektedir (Karaboğa, 2019, s. 56). Ortak kelime analizi, bu alanda üretilen ilgili yayınları temsil eden terimlerin bağlantı güçlerini ölçerek belirli bir disiplindeki kalıpları ve eğilimleri ortaya çıkarır. Ortak kelime analizinin temel özelliği, belirli bir disiplinin entelektüel yapısını ve bu alanın kavramsal yapısının haritalarda görselleştirilmesi ve bu tür haritaların bir zaman serisinin bu kavramsal yapıdaki değişikliklerin bir izini üretmesidir (Ding vd., 2001). Ortak kelime analizinde, belirli bir araştırma konusunu ifade eden iki mesleki terim aynı makalede yer aldığı anda, bu iki

kelimenin belirli bir içsel ilişkisi olduğu varsayılmaktadır. Bu iki kelime arasındaki eşleşmenin niceliği ilişkinin kuvvetli olduğunu ortaya koymaktadır. Bu yöntem, araştırmacıların bir disiplinin genel bakışını ve sınırlarını öğrenmesine yardımcı olmaktadır. Bu nedenle akademik disiplinlerin gelişimini teşvik etmek için önemli bir referans değerine sahiptir (Yang vd., 2012, 660).

Sosyal Ağ Analizi

Sosyal ağ analizi ilişkileri, toplumsal yaşama dair önemli olarak görmekte ve ilişkilerin bu alanda oluşturduğu örüntüler tarafından yaratıldığı önermesini başlangıç noktası olarak almaktadır (Wasserman ve Faust, 1994). Sosyal ağ analizi; (1) sosyal yapıyı, üyeleri bağlayan ve kaynakları yönlendiren bir ağ olarak kavramsallaştırır, (2) bireysel üyelerin özelliklerinden ziyade bağların özelliklerine odaklanır ve (3) toplulukları “kişisel topluluklar” yani insanların günlük yaşamları boyunca besledikleri, sürdürdükleri ve kullandıkları bireysel ilişkiler ağları olarak görmektedir (Wetherell, 1994). Sosyal ağ analizinde ilişkiler odak noktasıdır (Otte ve Rousseau, 2002, s. 442). Aktörler arasındaki bağlantılar, bağlar veya ilişkiler olarak adlandırılmaktadır. Bu çerçevede anahtar kelimeler de birer aktör sayılmaktadır (Uyar vd., 2020).

Bu çalışmada işletme eğitimi çalışmalarının kavramsal evrimini ortaya koyabilmek amacıyla ortak kelime ve sosyal ağ analizi kullanılarak şu sorulara cevap aranmaktadır (Zupic ve Čater 2015; Uyar vd., 2020):

Araştırma Sorusu 1: 2005-2020 yılları arasında işletme eğitimi araştırmalarında konu eğilimlerindeki değişimler nelerdir?

Araştırma Sorusu 2: İşletme eğitimi alanının temel araştırma konuları nelerdir?

Araştırma Sorusu 3: İşletme eğitimi alanı ile ilişkili konular nelerdir?

Araştırma Sorusu 4: İşletme eğitimi alanındaki gücünü kaybeden ve ortaya çıkan temalar nelerdir?

Araştırma Sorusu 5: İşletme eğitimi araştırmaları gelecekte ne yönde ilerleyebilir?

YÖNTEM

Web of Science (WoS) veri kaynağı daha önce yapılmış bibliyometrik araştırmalar için güvenilir biri ver tabanı olarak belirtilmiştir (Benavides-Velasco, Quintana-García, & Guzmán-Parra, 2013; Khan ve Wood, 2015; Köseoğlu vd., 2019; Kumar ve Jan, 2013; Yan, Lee ve Lee, 2015; Zupic & Čater, 2015; Uyar, Kılıç ve Köseoğlu, 2020). Dolayısıyla bu çalışmada da veri kaynağı olarak WoS seçilmiştir. Ortak kelime ve sosyal ağ analizi için WoS'daki tarama “business education” olarak “topic” düzeyinde 2005-2020 yılları arası seçilerek yapılmıştır. Daha sonra, Tablo 1’de belirtilen WoS kategorileri kapsamında sınırlandırmaya gidilerek çalışma sadece bilimsel makaleler kapsamında yapılmıştır.

Tablo 1: WoS'ta Seçilen Kategoriler

Numara	WoS Kategorileri
1	Education Educational Research
2	Management
3	Business
4	Ethics
5	Business Finance

6	Social Sciences Interdisciplinary
7	Communication
8	Public Administration
9	Psychology Multidisciplinary
10	Industrial Relations Labor
11	Operations Research Management Science

Sonraki aşamada, incelenmek üzere Social Sciences Citation Index’de (SSCI) taranan veya SSCI’de taranmayıp direkt olarak “işletme eğitimi” alanına odaklı ESCI’de taranan dergiler olarak sınırlandırma yapılmış ve 21 dergi belirlenmiştir. Bu dergiler Tablo 2’de sıralanmıştır.

Tablo 2: İncelenen Dergilerin Listesi

Numara	Dergi İsmi
1	Journal of Education for Business
2	Journal of Teaching in International Business
3	Journal of Management Development
4	Journal of Business Ethics
5	Journal of Management Education
6	International Journal of Management Education
7	Academy of Management Learning Education
8	Education and Training
9	Journal of International Education In Business
10	E Journal of Business Education Scholarship of Teaching
11	Decision Sciences Journal of Innovative Education
12	Industry and Higher Education
13	Journal of Marketing Education
14	Amfiteatru Economic
15	Business Horizons
16	Business and Professional Communication Quarterly
17	International Journal of Sustainability in Higher Education
18	Ad Minister
19	Management Learning
20	International Journal of Educational Management
21	Accounting Education

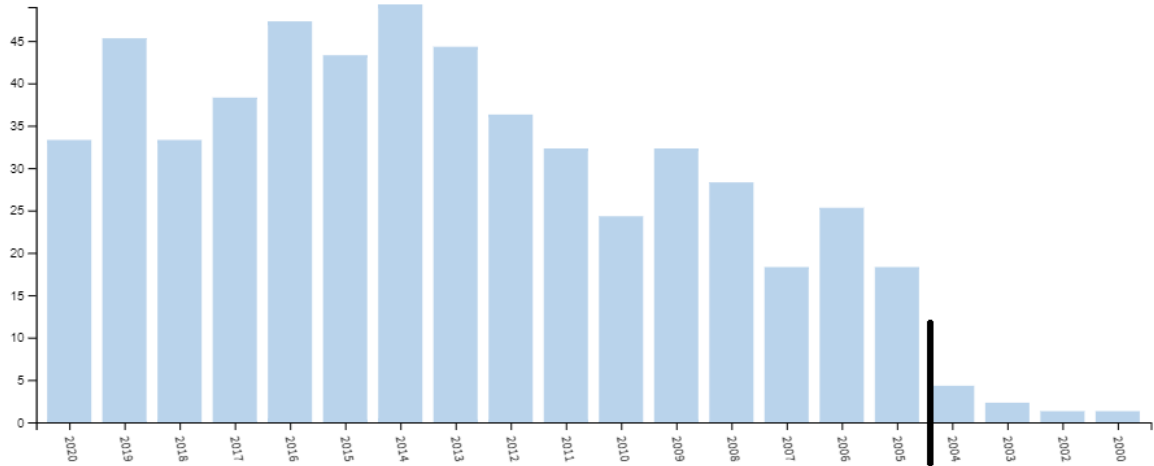
Wos veri tabanından elde edilen verilere göre anahtar kelime havuzunda bulunan aynı anlama gelen veya yazım yanlışı bulunan ve Tablo 2’de sıralanan anahtar kelimeler ifade edildiği üzere senkronize edilmiştir. İşletme eğitimi alanında yapılan bilimsel çalışmaların ortak kelime analizinin yapılması adına gerçekleştirilen, yıl, yayın türü, WoS kategorisi, dergi seçimi ve senkronizasyon işlemlerinden sonra araştırma toplam 553 bilimsel makale ve 1465 anahtar kelime kapsamında gerçekleştirilmiştir. Araştırma, 2020 yılının Eylül ayı itibarıyla Wos veritabanında bulunan makaleler kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Tablo 3: Senkronize Edilen Anahtar Kelimeler ve Kısaltma Örnekleri

Numara	Anahtar Kelimelerin Senkronizasyonu	Kullanılan
1	MBA Master of Business Administration	İşletme Yüksek Lisans Eğitimi
2	İnnovation	İnovasyon
3	İnternational Business Education	Uluslararası İşletme Eğitimi
4	CSR Corporate Social Responsibility	Kurumsal Sosyal Sorumluluk
5	Service Learning	Hizmet Öğrenmesi
6	Business School	İşletme Okulları
7	Curricula	Müfredat

BULGULAR

İşletme eğitimi alanının ortak kelime analizi çalışmasının ilk safhasında seçilen 553 bilimsel makalenin yıllara göre dağılımı incelenmiştir. Daha sonra bu makalelerde kullanılan anahtar kelimelerin 2005-2020 yılları arasında gerçekleşme sayıları hesaplanmıştır. 2005 yılı öncesi “işletme eğitimi” alanında yapılan bilimsel üretim sınırlıdır. Bu sebeple 2005 yılı ve sonrasında yayınlanan makaleler araştırma kapsamına alınmıştır. 2005 yılı itibariyle alana olan ilginin arttığı Şekil 1’de görülmektedir. Alanın son 15 yılındaki değişim ve dönüşümün daha anlaşılır ve yorumlanabilir olması açısından son 15 yıl, 2005-2009, 2010-2014 ve 2015-2020 şeklinde 3 parça ve 2005-2020 yıllarını kapsayan dönem şeklinde 4 dönem üzerinden incelenmiştir.

Şekil 1: İşletme Eğitimi Alanında Yayınlanan Makale Sayısının Yıllara Göre Değişimi

İşletme eğitimi alanında yayınlanan makale sayısının yıllara göre değişimi Şekil 1’de gösterildiği gibidir. Şekil 1’e göre 2000’li yılların başında yayınlanan makale sayısı çok düşüktür. 2005 yılı itibariyle yayınlanan makale sayısında bir artış söz konusudur. Bu artış

küçük dalgalanmalarla birlikte 2014 yılına kadar devam etmiştir. 2014 yılından 2020 yılına kadar olan süre içerisinde ise yayınlanan makale sayılarında kısmi bir azalış görülmektedir.

Anahtar Kelimelerin Sıklık Analizi

İşletme Eğitimi alanındaki kavramsal değişimin incelenmesi adına yayınlanan makalelerde en sık kullanılan anahtar kelimeler yıllara göre 4 eşit döneme (İlk üç dönem; 2005-2009, 2010-2014, 2015-2020 dönemlerini kapsarken dördüncü dönem ise 2005-2020 yıllarına ait tüm yıllardır). Bu dönemler incelendiğinde (Tablo 4) her dönem için en sık kullanılan anahtar kelimenin “işletme eğitimi” olduğu görülmektedir. Bu durum beklenen bir sonuçtur. Tüm yıllar sütunu incelendiğinde işletme eğitimi alanında en fazla çalışılan kavramların işletme okulları, yönetim eğitimi, yüksek eğitim, uluslararası işletme eğitimi, deneyimsel öğrenme ve sürdürülebilirlik olduğu görülmektedir. Bu anahtar kelimelerden “işletme okulları”, 2010-2014, 2015-2020 dönemlerinde en fazla çalışılan kavramdır.

Yönetim eğitimi kavramı, 2005-2009 döneminde en fazla çalışılan ikinci kavramdır. Ancak bu kavram 2010-2014 dönemindeki sıralamada orta sıralara düşmüş olmasına rağmen 2015-2020 yılları arasında ve tüm yıllar sıralamasında en çok çalışılan kavramlar arasındadır.

İş etiği ve etik kavramları 3 dönemin hepsinde ve tüm yıllarda bulunan kavramlardır. Sürdürülebilirlik, yüksek eğitim, deneyimsel öğrenme kavramları ise artış eğilimindedirler.

Tablo 4: Anahtar Kelimelerin Kullanılma Sıklıkları

2005-2009		2010-2014		2015-2020		Tüm Yıllar	
Anahtar Kelime	Sayı	Anahtar Kelime	Sayı	Anahtar Kelime	Sayı	Anahtar Kelime	Sayı
İşletme Eğitimi	37	İşletme Eğitimi	70	İşletme Eğitimi	94	İşletme Eğitimi	204
Yönetim Eğitimi	9	İşletme Okulları	24	İşletme Okulları	22	İşletme Okulları	50
Değerlendirme	7	Eğitim	14	Sürdürülebilirlik	16	Yönetim Eğitimi	33
İşletme Okulları	7	İşletme Çalışmaları	14	Yönetim Eğitimi	13	Yüksek Eğitim	28
Eğitim	6	Müfredat	14	Kurumsal Sosyal Sorumluluk	12	Uluslararası İşletme Eğitimi	25
Yönetim	4	Sürdürülebilirlik	12	Yüksek Eğitim	11	Deneyimsel Öğrenme	24
Öğrenme	4	Yüksek Eğitim	10	Deneyimsel Öğrenme	10	Sürdürülebilirlik	23
Hizmet Öğrenmesi	4	Etik	8	Etik	8	Eğitim	23
Uluslararası İşletme Eğitimi	4	Pedagoji	8	İş Etiği	7	Müfredat	22
İşletme Çalışmaları	4	Yönetim Eğitimi	8	Mba	7	Etik	20
Akreditasyon	4	Deneyimsel Öğrenme	7	Müfredat Dizaynı	7	İş Etiği	19
Kurumsal Sosyal Sorumluluk	4	İş Etiği	7	İş Devamlılığı	6	İşletme Çalışmaları	18
Girişimcilik Eğitimi	3	Sosyal Sorumluluk	7	Müfredat	6	Pedagoji	16
Eleştirel Tepki	3	İşletme Yüksek Lisans Eğitimi	6	Cinsiyet	5	Öğrenme	13
Eleştirel Düşünme	3	Kültür	6	Pedagoji	5	Değerlendirme	13
Küreselleşme	3	Uluslararası İşletme	6	Uluslararası İşletme Eğitimi	5	Kurumsal Sosyal Sorumluluk	12
Yüksek Eğitim	3	Uluslararası İşletme Eğitimi	6	Değerlendirme	4	MBA	12
Öğrenme Stilleri	3	Yurtdışı Eğitim	6	Lisans Eğitimi	4	Hizmet Öğrenmesi	12
Tepki	3	İş	5	Öğrenme	4	Sosyal Sorumluluk	11
İş Etiği	3	Liderlik	5	Öğrenme Çıktıları	4	Yönetim	10
Pazarlama Stratejisi	3	Öğrenci	5	Öz Yeterlilik	4	Küreselleşme	9
Powerpoint	3	Öğrenme	5	Sosyal Girişimcilik	4	İş	9

Öğretme	3	Birleşik Krallık	4	Tasarım Odaklı Düşünme	4	Öğrenciler	9
İnovasyon	3	Değişim Yönetimi	4	Vaka Çalışması	4	Girişimcilik	8
Etik	3	İnovasyon	4			Eleştirel Düşünme	8
Öğrenciler	3	İşletme Müfredatı	4			Liderlik	8
		Küreselleşme	4			Kültür	8
		Liderlik Gelişimi	4			Girişimcilik Eğitimi	8
						İşletme Yüksek Lisans Eğitimi	7
						İnovasyon	7
						Müfredat Tasarımı	7
						İşletme Müfredatı	7
						Uluslararası İşletme	7
						Akreditasyon	7

Sosyal Ağ Analizi

İşletme eğitimi alanında yapılan ortak kelime ağının bazı önemli göstergeleri Tablo 5’de sunulmuştur. Bu göstergelerden ilki ortalama derecedir (Average Degree). Bir anahtar kelimenin sahip olduğu toplam bağlantı sayısı derece olarak ifade edilirken, ağdaki tüm anahtar kelimelerin derece ortalamaları “ortalama derece” olarak ifade edilir (Andrikopoulos & Kostaris, 2017). Bir ortak kelime ağında ortalama derecenin yüksek olması bir ağdaki genel bağlantılilik düzeyinin de yüksek olduğu anlamına gelmektedir (Wang ve Chen, 2003, Costa vd., 2011). İşletme eğitimi alanında dönemlere göre ortalama derecenin artarak yükseldiği ancak 2015-2020 döneminde azaldığı görülmektedir. Tüm yıllar için ortalama derece 7,387’dir. Bu durum ağdaki genel bağlantılilik düzeyinin son dönem hariç yükseldiğini ve dolayısıyla alanda çalışılan konuların birbirleri ile daha ilişkili bir şekilde ele alındığını göstermektedir.

İkinci gösterge ise ağın yoğunluk (density) değeridir. Bu gösterge 0 ile 1 arasında bir değer almaktadır. Fonksiyonu ise anahtar kelimenin sahip olduğu bağlantı sayısının ağda bulunabilecek tüm muhtemel bağlantılara oranını göstermesidir (Khan ve Wood, 2015; Andrikopoulos & Kostaris, 2017). İşletme eğitimi alanında yoğunluk parametresi dönemsel olarak net bir eğilim göstermemekle birlikte 0,008 ila 0,015 arasında seyretmektedir. Tüm yıllarda ise yoğunluk değeri 0,005 olup bu durum ağdaki tüm muhtemel bağlantılar içinde %0,5’inin gerçekleştiğini göstermektedir. Son dönem olan 2015-2020 dönemindeki yoğunluğun bir önceki döneme göre düşmesi anahtar kelimelerle ifade edilen konuların birlikte kullanılma düzeyinin düştüğüne işaret etmektedir.

Tablo 5: Ağ Göstergeleri

Gösterge	2005-2009	2010-2014	2015-2020	Tüm Yıllar
Düğüm Sayısı / Node	371	591	768	1469
Bağ Sayısı / Link	2040	4332	4790	10852
Ortalama Derece / Average Degree	5.499	7.330	6.237	7.387
Yoğunluk / Density	0.015	0.012	0.008	0.005
Bileşenler / Components	18	20	25	37
En Geniş Bileşen Büyüklüğü	299	511	642	1307
En Geniş Bileşen Yüzdesi	81%	87%	84%	89%
Bağlantılilik / Connectedness	0.651	0.748	0.700	0.792
Bölümlenme / Fragmentation	0.349	0.252	0.300	0.208
Ortalama Uzaklık / Average Distance	3.187	2.780	2.956	2.932

Sosyal ağ analizinde bir bileşen (component), düğümlerin kendi içinde birbirine bağlandığı ancak ağ içindeki başka herhangi bir alt ağa bağlanmadığı izole edilmiş alt ağları ifade etmektedir (Hanneman and Riddle 2005; Khan ve Wood, 2015). Bir başka deyiş ile bileşenler birbirleri ile ilişkisiz alt ağ kümeleridir (Tabassum vd., 2018) ve genel ağın içinde yer alan anlamlı ama daha küçük ağları ifade ederler. İşletme eğitimi alanında tüm yıllar açısından bakıldığında 37 bileşen görülmekte olup bileşenlerin yani ilişkisiz alt ağların artan bir oranda yükseldiği görülmektedir. Ağdaki en büyük bileşen yüzdesi incelendiğinde tüm yıllar açısından ağdaki en büyük bileşenin ağın 89%’unu oluşturduğu gözlenmiştir.

Ağın genelini yorumlarken ele alınan diğer önemli göstergeler bağlantılilik (connectedness), bölümlenme (fragmentation) ve ortalama uzaklık (average distance)

değerleridir. Bağlantılılık değeri ağda hangi aktörlerin bağlı bulunduğunu, bölümlenme değeri ise ağın nasıl kümelere ayrıldığını göstermektedir (Shimada ve Sueur, 2014). Bağlantılılık değerindeki artış ve buna paralel olarak bölümlenme değerindeki azalış ortak kelime ağının daha sıkı ve uyumlu hale geldiğinin göstergesidir (Kılıç vd., 2019; Varga, 2011). Ortalama uzaklık ağdaki aktörlerin birbirine ortalama ne kadar uzaklıkta olduğunu (Tabassum vd., 2018) ve buradan hareketle ağın genel bağlantılılık durumunu (Andrikopoulos & Kostaris, 2017) gösterir. Ortalama uzaklık düştükçe ağın genel bağlantılılık düzeyi de artmış olur. İşletme eğitimi alanında bölümlenme (fragmentation) ve ortalama uzaklık göstergeleri benzer bir seyir izleyerek 2010-2014 dönemine kadar azalırken 2015-2020 döneminde artmaktadır. Benzer şekilde bağlantılılık (connectedness) göstergesi 2015-2020 döneminde bir önceki döneme göre azalmaktadır. Bu üç gösterge sonuçları işletme eğitimi ağındaki bağlantılılık ve uyum düzeyinin son dönemde düşüş yaşadığını göstermektedir.

İşletme eğitimi alanında sosyal ağ ve ortak kelime analizi ile oluşturulan ağ yukarıda belirtilen göstergeler açısından genel olarak incelendiğinde, ağı oluşturan anahtar kelimeler arası bağlantı düzeyinin son dönemde düştüğü gözlenmiştir. Artan yayın ve bileşen (ilişkisiz alt ağlar) sayısı bu durumun nedenleri arasında gösterilebilir. İlgili bulgulara göre alanda yeni alt alanlar oluşmakta ancak oluşan alt alanların ana alanla bağlantısı düşük kalmaktadır. İlerleyen çalışmalarda ana alan ile oluşmakta olan alt alanların ilişkilendirildiği araştırma konularının tercih edilmesi işletme eğitimi alanının bütünselliği açısından önerilmektedir.

Anahtar Kelimelerin Sosyal Ağ Analizi

Anahtar kelimelerin sosyal ağ analizinin yapılması aşamasında arasındalık merkeziliği (Betweenness Centrality) ve derece merkeziliği (Degree Centrality) göstergelerinden faydalanılmıştır. En yaygın olarak kullanılan bu göstergeler her bir anahtar kelimenin bulunduğu ağdaki merkezilik derecesini hesaplamaktadır (Kılıç vd., 2019). Arasındalık merkeziliği göstergesi bir anahtar kelimenin aracı gibi ağ içerisindeki diğer anahtar kelimeleri birbirine bağlama kapasitesini ölçerken (Sedighi, 2016), derece merkeziliği ise bir anahtar kelimenin bağlı olduğu diğer anahtar kelimenin sayısını göstermektedir (Khan ve Wood, 2015).

Tablo 6'da arasındalık merkeziliği 3 dönem üzerinden gösterilmiştir. Bu dönemlere göre "işletme eğitimi" kavramının arasındalık merkeziliğinin en yüksek olduğu dönem 2005-2009, en düşük olduğu dönem ise 2010-2014'dür. "İşletme eğitimi" kavramının arasındalık merkeziliği değeri açısından 2010-2014 dönemi hariç tüm dönemlerde birlikte çalışıldığı diğer anahtar kelimelere göre en yüksek değeri alan anahtar kelimedir. 2010-2014 yılında "işletme eğitimi" kavramının önüne geçen kavram ise "işletme okulları"dır. İşletme okulları tüm yıllar sıralamasında ise ikinci sıradadır. Tablo 6'da dikkat çeken bir diğer anahtar kelime ise yönetim eğitimidir. Yönetim eğitimi tüm yıllar baz alındığında arasındalık merkeziliği en yüksek üçüncü anahtar kelimedir.

Tablo 6: Arasındalık Değeri En Yüksek İlk 25 Anahtar Kelime

2005-2009		2010-2014		2015-2020		Tüm Yıllar	
Anahtar Kelime	Arasındalık	Anahtar Kelime	Arasındalık	Anahtar Kelime	Arasındalık	Anahtar Kelime	Arasındalık
İşletme Eğitimi	0.557988	İşletme Okulları	0.161982	İşletme Eğitimi	0.420415	İşletme Eğitimi	0.135602
Yönetim Eğitimi	0.180538	İşletme Eğitimi	0.130231	Müfredat Düzenleme	0.096899	İşletme Okulları	0.063820
Değerlendirme	0.136758	İşletme Çalışmaları	0.067320	Hizmet Öğrenmesi	0.067719	Yönetim Eğitimi	0.057123
İşletme Okulları	0.136482	Eğitim	0.041555	Deneyimsel Öğrenme	0.056801	Sürdürülebilirlik	0.040360
Öğrenme	0.108920	Sürdürülebilirlik	0.039217	Yönetim Eğitimi	0.055549	Deneyimsel Öğrenme	0.040181
Küreselleşme	0.080685	İnovasyon	0.038015	Etik	0.038302	Yüksek Eğitim	0.032439
İş Etiği	0.066425	Müfredat	0.030153	İş Etiği	0.028597	Müfredat	0.030878
Eğitim	0.048913	Yüksek Eğitim	0.028688	Müfredat	0.027646	Yönetim	0.024876
Öğrenci	0.038043	Etik	0.026372	Sürdürülebilirlik	0.023255	İşletme Çalışmaları	0.019269
İnovasyon	0.036232	Pedagoji	0.016299	Uluslararası İşletme Eğitimi	0.021169	Etik	0.017838
Pazarlama Stratejisi	0.035628	Öğrenme	0.011146	Yüksek Eğitim	0.016270	Pedagoji	0.016093
Yönetim	0.030719	MBA	0.010982	Cinsiyet	0.015927	Kurumsal Sosyal Sorumluluk	0.015295
İşletme Çalışmaları	0.025966	Yönetim Eğitimi	0.010537	Pedagoji	0.015433	Cinsiyet	0.014175
Deneyimsel Öğrenme	0.023792	Öğrenci	0.009657	Problem-Bazlı Öğrenme	0.011991	Eğitim	0.013755
Öğrenme Türleri	0.014346	Liderlik Gelişimi	0.009012	İşletme Okulları	0.011669	Öğrenme	0.010621
Yüksek Eğitim	0.009662	Sosyal Sorumluluk	0.008645	MBA	0.009481	İnovasyon	0.010504
Eleştirel Yansıtma	0.009360	Kültür	0.005225	Öz-yeterlilik	0.008002	MBA	0.008031
Eleştirel Düşünme	0.009058	Liderlik	0.005012	İş	0.007473	İş	0.007509
Yansıtma	0.004831	İş	0.004745	Kurumsal Sosyal Sorumluluk	0.007080	Uluslararası İşletme Eğitimi	0.004013
Akreditasyon	0.000000	Küreselleşme	0.003154	Girişimcilik	0.004790	Sosyal Sorumluluk	0.003311
Kurumsal Sosyal Sorumluluk	0.000000	Birleşik Krallık	0.003054	Yüksek Eğitim	0.003623	Değerlendirme	0.003175
Etik	0.000000	Değişim Yönetimi	0.002976	İş Devamlılığı	0.001185	İş Etiği	0.002766
Powerpoint	0.000000	Uluslararası İşletmecilik	0.002631	Değerlendirme	0.000000	Küreselleşme	0.002519
Hizmet Öğrenmesi	0.000000	Deneyimsel Öğrenme	0.002355	Vaka Çalışması	0.000000	Öğretme	0.001329
Öğretme	0.000000	İş Etiği	0.001329	Öğrenme	0.000000	Hizmet Öğrenmesi	0.000604

Derece merkeziliği ise bir anahtar kelimenin bağlı olduğu diğer anahtar kelimenin sayısını göstermektedir (Khan ve Wood, 2015). Tablo 7’de görüldüğü üzere tüm yıllar bazında anahtar kelimelerin bağlı olduğu diğer anahtar kelime sayısı itibariyle önde gelen anahtar kelimeler, “işletme eğitimi”, “işletme okulları”, “yönetim eğitimi”, “sürdürülebilirlik” ve “işletme çalışmaları”dır. Bu anahtar kelimeler dönem bazında değerlendirildiğinde “işletme eğitimi” anahtar kelimesinin 2010-2014 yılı hariç en yüksek derece merkeziliği değerine sahip olan anahtar kavram olduğu görülmektedir. “işletme okulları”, 2005-2009 döneminden 2010-2014 dönemine doğru bir yükseliş göstermiş 2015-2020 döneminde ise bir düşüş göstermiştir. Tüm yıllar bazında ise en fazla anahtar kelimenin bağlı olduğu ikinci anahtar kelimedir. “Yönetim eğitimi” anahtar kelimesi ise “işletme okulları” anahtar kelimesinin tersi bir derece merkeziliğine sahiptir. 2005-2009 dönemindeki sıralaması 2010-2014 döneminde düşmüş, 2015-2020 döneminde ise yükselmiştir. Bu anahtar kelime tüm yıllar bazında ise derece merkeziliği bağlamında üçüncü sıradadır. “Sürdürülebilirlik” kavramı ilk iki dönemde bulunmaz iken, 2010-2014 döneminden 2015-2020 dönemine bir yükseliş göstermiştir. Tüm yıllar bazında ise dördüncü sıradadır. Tüm yıllar bazında beşinci sırada bulunan “işletme çalışmaları” anahtar kelimesi 2005-2009 döneminden 2010-2014 dönemine doğru bir yükseliş gerçekleştirmesine rağmen 2015-2020 döneminde sıralamada bulunmamaktadır. “işletme çalışmaları” anahtar kelimesinin tüm yıllar bazındaki derece merkeziliği derecesi sıralaması ise beştir.

Tablo 7: Derece Merkeziliği En Yüksek İlk 25 Anahtar Kelime

2005-2009		2010-2014		2015-2020		Tüm Yıllar	
Keywords	Merkezlilik	Keywords	Merkezlilik	Keywords	Merkezlilik	Keywords	Merkezlilik
İşletme Eğitimi	12	İşletme Okulları	21	İşletme Eğitimi	20	İşletme Eğitimi	22
Değerlendirme	7	İşletme Eğitimi	20	Yönetim Eğitimi	12	İşletme Okulları	19
Yönetim Eğitimi	7	İşletme Çalışmaları	16	Sürdürülebilirlik	10	Yönetim Eğitimi	17
İşletme Okulları	5	Müfredat	13	İşletme Okulları	9	Sürdürülebilirlik	17
Eğitim	5	Eğitim	12	Deneyimsel Öğrenme	9	İşletme Çalışmaları	14
Yönetim	5	Sürdürülebilirlik	12	İş Etiği	8	Deneyimsel Öğrenme	14
İşletme Çalışmaları	4	Etik	10	Müfredat Düzenleme	8	Yüksek Eğitim	14
Eleştirel Yansıtma	4	Yüksek Eğitim	10	Etik	8	Müfredat	13
Küreselleşme	4	Öğrenme	10	Yüksek Eğitim	8	Etik	13
Öğrenme	4	Pedagoji	10	Kurumsal Sosyal Sorumluluk	7	Pedagoji	12
Pazarlama Stratejisi	4	İnovasyon	10	Müfredat	7	Öz-yeterlilik	11
Yansıtma	4	Yönetim Eğitimi	9	MBA	7	Eğitim	11
Hizmet Öğrenmesi	4	Liderlik Geliştirme	8	İş	6	Öğrenme	11
İnovasyon	4	MBA	8	Pedagoji	6	Yönetim	11
İş Etiği	3	Sosyal Sorumluluk	8	İş Devamlılığı	5	Kurumsal Sosyal Sor.	10
Eleştirel Düşünme	3	Birleşik Krallık	8	İşletme Dersleri	5	İnovasyon	10
Yüksek Eğitim	3	Kültür	7	Cinsiyet	5	İş	8
Öğrenme Türleri	3	Küreselleşme	7	Değerlendirme	3	İş Etiği	8
Öğrenci	3	Değişim Yönetimi	6	Girişimcilik	3	MBA	8
Kurumsal Sosyal Sorumluluk	2	Öğretme	6	Öz-Yeterlilik	3	Sosyal Sorumluluk	8
Etik	2	Deneyimsel Öğrenme	6	Hizmet Öğrenmesi	3	Küreselleşme	7
Deneyimsel Öğrenme	2	Ulusl. İşletmecilik	6	Vaka Çalışması	2	Ulusl. İşletme Eğitimi	7
Öğretme	2	İş	5	Öğrenme	2	Değerlendirme	6
Akreditasyon	1	İş Etiği	5	Problem Bazlı Öğrenme	2	Öğretme	6
Powerpoint	1	Liderlik	5	Ulusl. İşletme Eğitimi	2	Hizmet Öğrenmesi	5

Kavram Haritaları

Bilimsel bir makalede belirlenmiş olan anahtar kelimelerin birbirleriyle ilişkili oldukları kabul edilmektedir (Chen vd., 2016). Bu nedenle ortak kelime analizinde analiz birimi anahtar kelimelerdir (Aria ve Cuccurullo, 2017; Koseoğlu vd., 2016). Bir kavramın ortak kelime analizinin yapılmasının yöntemlerinden birisi de, ağ görselleştirme/haritaların kullanılmasıdır; bu nedenle, önceki bölümlerde sunulan ağ göstergelerinin tamamlayıcısı olan ortak kelime yapısının görselleştirilmesi bu bölümde yapılmıştır. Görselleştirmede bulunan iki husus önemlidir. Bu hususlar, anahtar kelimeler arasında bulunan çizgilerin (line) çokluğu ve anahtar kelimeyi temsil eden düğümün büyüklüğüdür. Çizgiler, anahtar kelimelerin ilişki sayısını gösterirken, düğümlerin boyutu ise anahtar kelimenin ağdaki merkeziliğini göstermektedir (Uyar vd., 2020). Düğümün boyutu ne kadar büyükse, çevresindeki diğer düğümlerle o kadar fazla bağlantıya sahip olur. Tüm görselleştirmeler, bibliyometrik ağları görselleştirmek için bir yazılım programı olan WoSviewer kullanılarak yapılmıştır. Görselleştirmeler işletme eğitimi alanının son 15 yılını kapsayacak şekilde 3 dönem (2005-2009, 2010-2014, 2015-2020) ve son 15 yılı kapsayacak 1 dönem şeklinde toplam 4 dönem olarak görselleştirilmiştir. Her dönemin görselleştirilmesinde önce anahtar kelime gruplarının oluşturdukları kümelenmeler ve ardından her döneme ait anahtar kelimelerin o döneme ait zamansal ilerleyişinin görselleştirilmesi yapılmıştır.

Birinci dönem olan 2005-2009 yılları arasındaki görselleştirme Şekil 2’de verilmiştir. 2005-2009 yılları arası dönemde anahtar kelimeler toplam 6 grupta yer almaktadırlar. Anahtar kelime çeşitliliği ve sayısı ilk döneme göre arttığından “işletme eğitimi” anahtar kelimesi düğümü daha büyüktür. Ayrıca bu dönemde “akreditasyon” ve “girişimcilik eğitimi” anahtar kelimelerinin sadece işletme eğitimi kavramı (tek bağlantıları işletme eğitimi) ile birlikte çalışılan en güncel (sarı renkli olmaları) kavramlar olmaları dikkat çekmektedir.

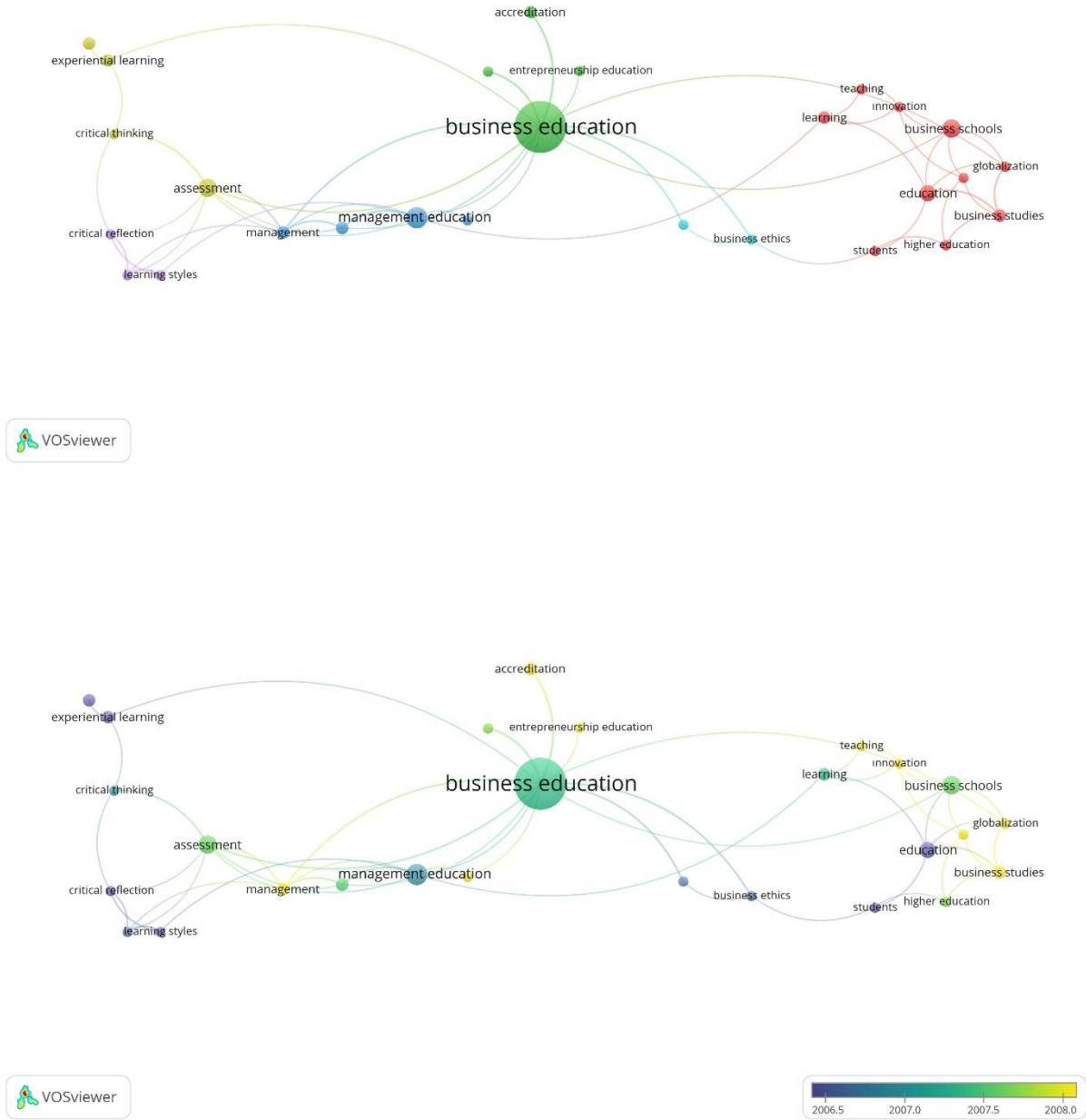
İkinci dönem olan ve 2010-2014 yıllarını kapsayan görselleştirme Şekil 3’de sunulmuştur. Bu şekle göre toplam 5 kelime grubu göze çarpmaktadır. “İşletme eğitimi” anahtar kelimesi yine en merkezde ve en büyük düğümdür. Bununla birlikte “işletme okulları” ve “sürdürülebilirlik” anahtar kelimelerinin merkeze yakınlıkları ve düğüm büyüklükleri dikkat çekmektedir. Bu dönemdeki en yeni (güncel) anahtar kelimeler “sürdürülebilirlik”, “işletme” ve “müfredat” kavramlarıdır. Bu kavramlardan “sürdürülebilirlik” kavramının “işletme” ve “müfredat” kavramlarına göre merkeze yakın olması dikkat çekicidir. “Sürdürülebilirlik” 2010-2014 döneminde alan kapsamındaki hem en güncel kavramlardan hem de diğer güncel konulara nazaran en fazla bağlantısı olan anahtar kelimedir.

Üçüncü dönem olan 2015-2020’ye ait görselleştirme Şekil 4’de verilmiştir. Bu dönemde “işletme eğitimi” tüm dönemlerde olduğu gibi en merkezde ve en büyük düğüme sahip anahtar kelimedir. Bu dönemde toplam 6 adet kelime grubu bulunmaktadır. Döneme ait çalışılan en güncel anahtar kelimeler “örnek olay çalışması” ve “girişimcilik” kavramlarıdır.

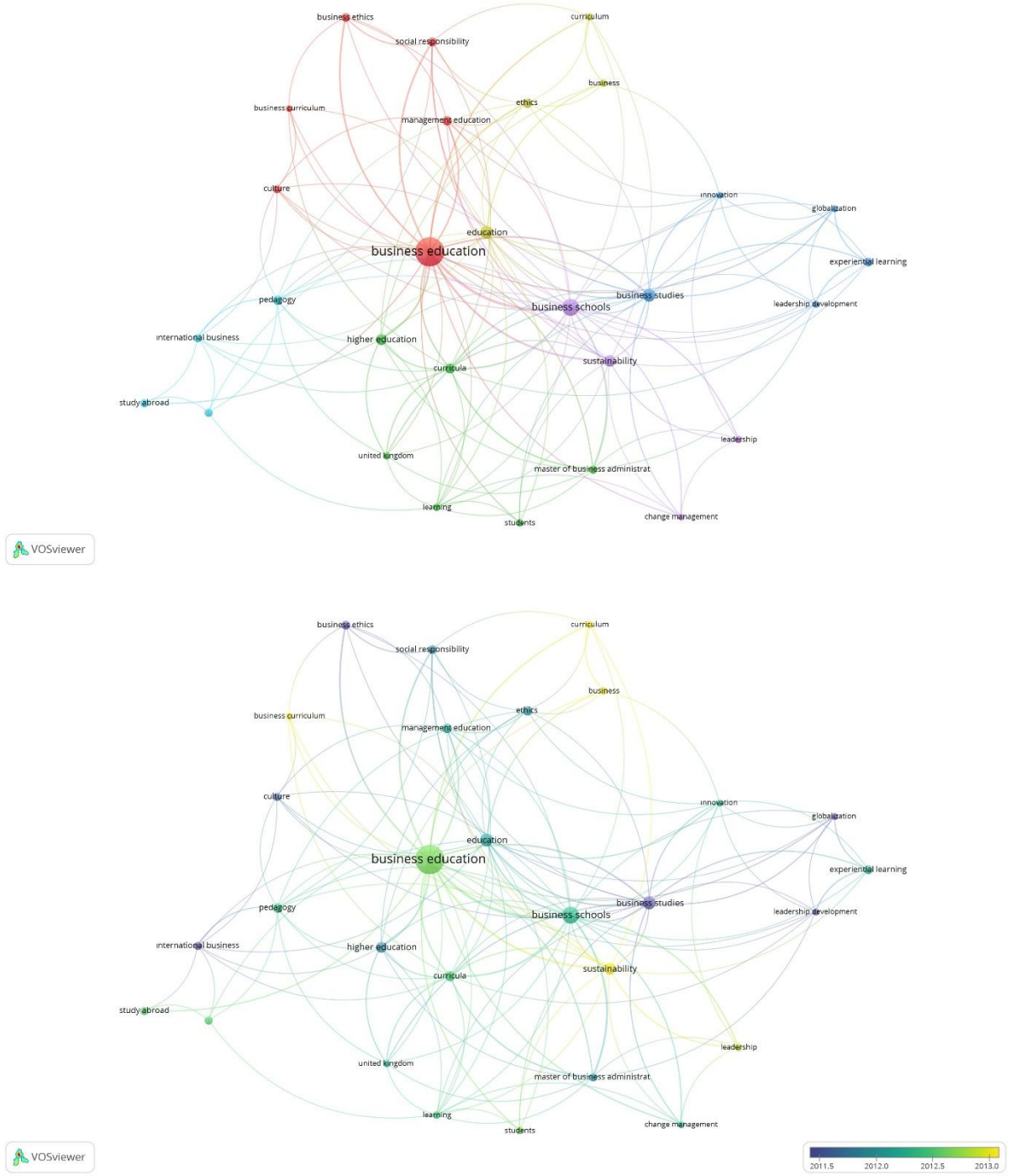
2005-2020 yılları arasını kapsayan görselleştirme ise Şekil 5’de verilmiştir. Şekil 5’e göre anahtar kelimeler toplam 7 gruba ayrılmıştır. “İşletme eğitimi”nin en merkezde ve en büyük düğüme sahip anahtar kelimedir. Bu dönemde dikkat çeken diğer anahtar kelimeler olan “sürdürülebilirlik” ve “yönetim eğitimi” güncel çalışılan kavramlar olmamalarına rağmen merkeze yakınlıkları ve düğüm büyüklükleri (Alanın temel araştırma konuları) önemlidir.

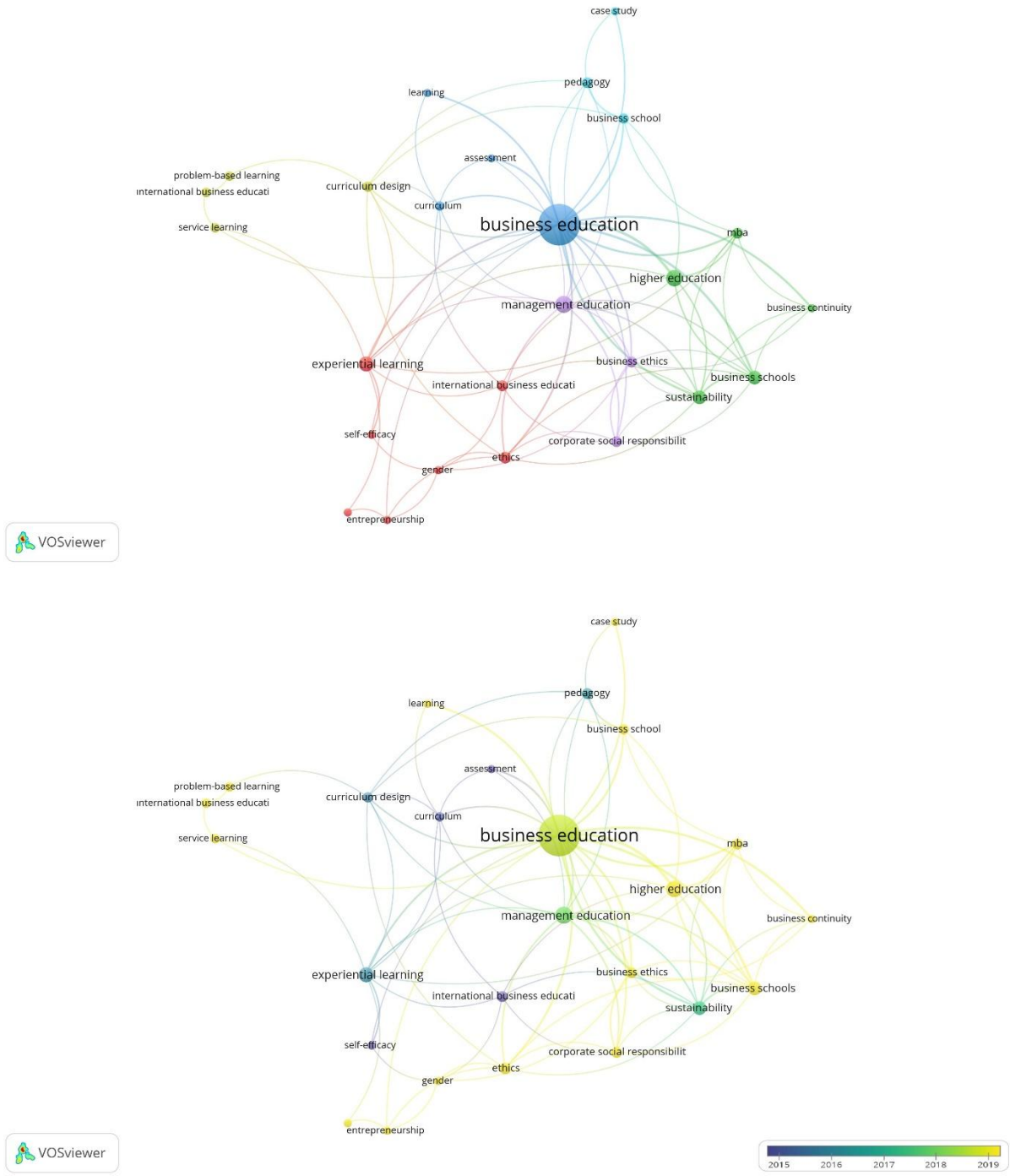
Haritada bulunan “akreditasyon” kavramı ise işletme eğitimi ile çalışılan en güncel araştırma konularından birincisi iken “kültür” kavramı da güncel olan bir diğer kavramdır.

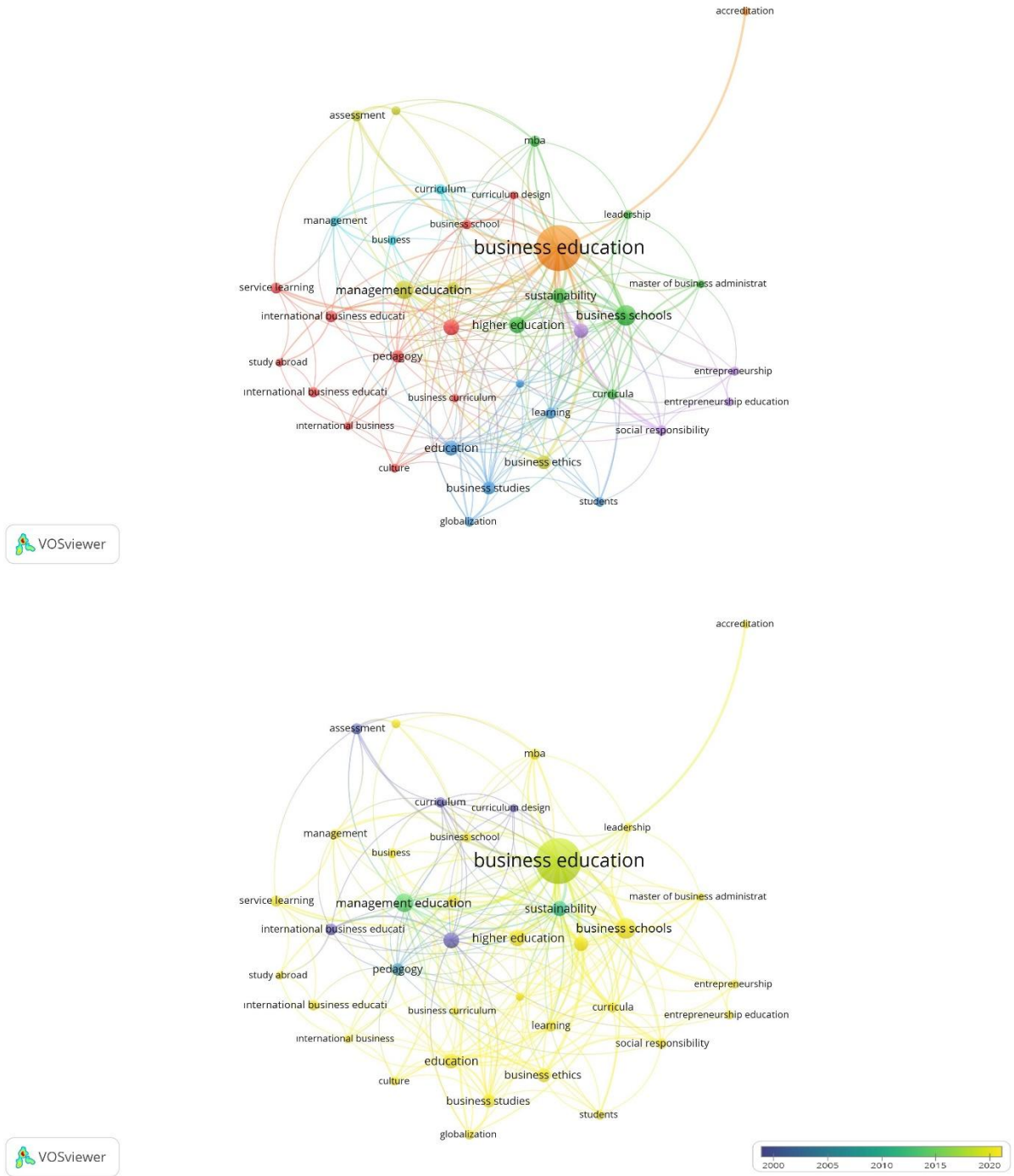
Şekil 2: İşletme Eğitimi Kavram Haritası (2005-2009)

Şekil 3: İşletme Eğitimi Kavram Haritası (2010-2014)

Şekil 4: İşletme Eğitimi Kavram Haritası (2015-2020)

Şekil 5: İşletme Eğitimi Kavram Haritası (2005-2020)

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu araştırma 553 makalede yer alan 1465 birbirinden farklı anahtar kelime üzerinden ortak kelime analizi yaparak “işletme eğitimi” literatürüne katkıda bulunmayı amaçlamıştır. Yapılan araştırmada 5 soru üzerinden hareket edilmiştir. Bu sorulardan ilki 2005-2020 yılları arasında işletme eğitimi araştırmalarındaki genel değişimin genel olarak nasıl ilerlediğine odaklanmaktadır. İkinci soru işletme eğitimi alanında temel araştırma konularının ne olduğuna üzerinde durmaktadır. Üçüncü soru ise işletme eğitimi alanı ile ilişkili konuların neler olduğuna odaklanmaktadır. İşletme eğitimi alanındaki gücünü kaybeden ve ortaya çıkan temaların neler olduğuna odaklanan dördüncü araştırma sorusunu işletme eğitimi araştırmalarının gelecekte hangi yönde ilerleyeceğini analiz etmeye çalışan beşinci soru takip etmektedir. Bu araştırma, sorularına verdiği cevaplarla özellikle Türkiye’de işletme eğitimi alanında çalışan/çalışmak isteyen araştırmacılara bir projeksiyon tutmaktadır. İşletme eğitimi alanındaki araştırma yönelimlerini şekillendirmeye çalışan bu araştırma, araştırmacılara kendilerini daha iyi konumlandırmaları için yol göstermeyi hedeflemiştir.

İşletme eğitimi alanının 2005-2020 yılları arasındaki genel ilerleyişini konu alan birinci araştırma sorusuna istinaden ilgili dönemlerde çalışılan kavramlar bir bütün olarak kabul edilip alanın tümüne ait yorumlar ağ göstergeleri kapsamında yapıldığında ortaya çıkan sonuçlar şu şekildedir: anahtar kelimeler arası bağlantı düzeyinin son dönemde düştüğü gözlenmiştir. Artan yayın ve bileşen (ilişkisiz alt ağlar) sayısı bu durumun nedenleri arasında gösterilebilir. İlgili bulgulara göre alanda yeni alt alanlar oluşmakta ancak oluşan alt alanların ana alanla bağlantısı düşük kalmaktadır. İlerleyen çalışmalarda ana alan ile oluşmakta olan alt alanların ilişkilendirildiği araştırma konularının tercih edilmesi işletme eğitimi alanının bütünselliği açısından önerilmektedir.

İşletme eğitimi alanındaki temel araştırma konuların ortaya konulmasında yararlanılan sıklık analizi; anahtar kelimelerin derece merkeziliği ve arasındalık merkeziliği hesaplamaları neticesinde, “işletme eğitimi” kavramı tüm yıllar ortalamasında en yüksek derece merkeziliği ve arasındalık merkeziliğine sahip kavram iken sadece 2010-2014 yılları arasında “işletme okulları” kavramının gerisine düşmüştür. “İşletme eğitimi” kavramının tematik yapısının tüm dönemlerde “işletme okulları” ile beraber alanın en temel araştırma konuları oldukları görülmektedir. Ek olarak tüm yıllara bakıldığında üzerinde en çok durulan kavramlar başta “yönetim eğitimi” olmak üzere “sürdürülebilirlik” ve “etik” kavramlarıdır. Anahtar kelimelerin kullanılma sıklıkları, arasındalık ve merkezilik derecelerinden elde edilen sonuçlar ağ haritalarıyla da tutarlılık göstermektedir.

Son 10 yılda işletme eğitiminde sürdürülebilirlik üzerine yeni yaklaşım çağruları yapılmaktadır (Rusinko, 2010; Ryan ve Tilbury, 2011). Rusinko (2010), sürdürülebilirliği yönetim ve işletme eğitimine entegre etmek için bir seçenekler matrisi sunmakta iken Ryan ve Tilbury (2011), iş uygulamalarının, eğitimin ve öğrenmenin yeniden tasarlanması çağrısında bulunmaktadır. Son yıllarda ise araştırmacılar işletme okullarının sürdürülebilirlik sağlamasına rehberlik eden örgütsel ve stratejik dinamiklerin daha iyi anlaşılması üzerinde durmaktadır (Hommel ve Thomas, 2014). Ek olarak akademik sürdürülebilirliğin işletme okullarının çevreleriyle teknik, kültürel ve politik uyum nasıl uyum sağlayacağı konusu güncelliğini korumaktadır (Slager vd., 2020). Ek olarak, 2008’de yaşanan finansal krizin ardından artan kurumsal baskı ile karşı karşıya kalan işletme okulları, sürdürülebilirlik zorunluluğu gibi küresel zorluklarla uğraşarak itibarlarını yeniden inşa etme ve toplumsal rollerini yeniden tanımlama gibi ikili zorlukla karşı karşıya kalmıştır

(Sharma ve Hart, 2014; Snelson-Powell vd., 2016). Bu araştırmacılar ile benzer şekilde COVID-19 pandemisi (bkz. Beech ve Anseel, 2020) bağlamında işletme eğitimi alanında çalışmalar gerçekleştirebilirler.

Sürdürülebilirlik konusunda olduğu gibi yönetim eğitimi üzerine 90'lı yıllardan bu yana tartışmalar bulunmaktadır. Willmott (1994), yönetim uygulamalarındaki değişiklikler ve yönetim eğitimi ve öğretimi ile ilgili kamu politikasındaki gelişmeleri sorgulamakta iken Grey ve Mitey (1995), yönetim eğitiminin problem ve paradokslarını araştırmaktadır. Diğer taraftan Dunne ve Martin (2006), yeni yönetim uygulamalarının yönetim eğitime nasıl entegre edilmesi üzerinde durmaktadır. Günümüzde ise, teknoloji ve sosyal medya uygulamaları (Rueda vd., 2017), çevrim içi ve hibrid eğitim uygulamaları (Hwang, 2018) ve sürdürülebilirlik (Kolb vd., 2017; Sroufe, 2020) konuları dikkat çekmektedir. Son olarak işletme okullarının uluslararası düzeyde öğrenci ve personel gruplarına sahip olduğu ve bunun belirli zorluklar yaşadığı belirtilmektedir. Brammer ve Clark (2020), yönetim eğitiminde COVID-19 pandemisine yanıt vermeyi sağlayan dijital ve uzaktan eğitim yeteneklerini sorgulamaktadır. Sürdürülebilirlik kavramında olduğu COVID-19 pandemisine yönelik çalışmalarına ihtiyaç bulunduğu görülmekle beraber araştırmacıların bu konuya eğilmeleri yerinde olacaktır.

Araştırmanın girişte kısmında da belirtildiği üzere bu yüzyılın başında Kuzey Amerika'da ortaya çıkan skandallar, araştırmacıları etik ve eğitimi üzerine düşünmeye sevk etmiştir. Etik değerlerin teşviki, modern iş organizasyonlarında temel bir endişe haline gelmiş olup (Shaw ve Shaw, 2010) kurumsal etik, şirketlerin sosyal sorumluluğu, ifşa, çevre, deniz aşırı çok uluslu şirketlerin eylemleri, ihbarlar, lobi gruplarının etkisi ve sağlık ve güvenlik konuları (Warren ve Tweedale, 2002) bu alanda yer alan konular olarak gözlemlenmektedir. İş dünyasının işletme okullarında daha iyi etik eğitimi için talebinin arttığı ifade edilmektedir (Bosco vd, 2010).

İşletme eğitimi alanı ile ilişkili konuların neler olduğu ile ilgili yorum için öncelikle alan üzerinde yapılan ağ analizlerine bakılmalıdır. Yapılan ağ analizindeki düğüm sayısı (node) ve bağ sayısının (link) her dönemde arttığı görülmektedir. Bu durum "işletme eğitimi" alanına geçen süre içerisinde yeni araştırma konularının girdiğinin ispatıdır. Bununla birlikte "işletme eğitimi" anahtar kelimesinin "tüm yıllar" olarak adlandırılan döneme ait derece merkeziliği değerine göre 24 anahtar kelimenin 22'si ile direkt ilişkili olduğu sonucu çıkmıştır. Ayrıca alanda bulunan kavramların birbirleri ile olan ilişkileri 2005-2009, 2010-2014, 2015-2020 ve tüm yıllar olarak adlandırılmış dönemlere özgü kavram haritalarından da izlenebilmektedir.

"İşletme eğitimi" kavramı ile ilişkili kavramlar ve alanın temel araştırma konuları kapsamında yukarıda açıklanan kavramlar tüm dönemlerde popülaritesini korurken "işletme eğitimi" alanındaki gücünü kaybeden ve ortaya çıkan temaların neler olduğuna odaklanan dördüncü araştırma sorusunun cevabına istinaden, özellikle iki kavram son iki dönemde popülaritesini artırmıştır. Bu kavramlar "yüksek eğitim" ve "deneyimsel öğrenme"dir. "İş etiği" ve "etik" kavramları 3 dönemin hepsinde ve tüm yıllarda bulunan kavramlar olarak; "sürdürülebilirlik", "yüksek eğitim" ve "deneyimsel öğrenme" kavramlarının ise sıklık bakımından her dönemde yükseliş göstermeleri dikkat çekmektedir. Bunlara karşın gücünü kaybeden kavram ise "değerlendirme" kavramıdır. Bu kavram

kullanılma sıklığı, merkeziliği ve arasındalık değerleri açısından değerlendirildiğinde ilk dönemde üst sıralarda iken sonraki dönemlerde alt sırala düşmüştür.

Yüksek eğitim konusu işletme eğitiminde yaşanan soyut ve teorik odaklı eğitimin dezavantajlarından hareketle son yıllarda üzerine fazlaca çalışılan konulardan biridir (Kimberly ve Bouchikhi, 2016). Bu doğrultuda işletme okulları müfredatlarının güncellikten uzak olması, işletme öğrencilerinin küreselleşme, liderlik ve yenilik gibi fenomenleri daha derin bir anlayışla kavraması gerekliliği ve buna bağlı olarak eleştirel düşünme, karar verme, iletişim kurma yetenekleri kazanması gerekliliği nedeniyle yüksek eğitim konusu ilgi çekmektedir (Datar vd., 2011).

Deneyimsel öğrenme, yönetim çalışmalarının işletmelerin gerçek ihtiyaçlarını ve deneyimsel boyutları ihmal etmesi (Eckhaus vd., 2017) diğer taraftan danışmanlık projeleri, probleme dayalı öğrenme, proje temelli öğrenme gibi konuların işletme eğitiminde hızla yaygınlaşması sebebiyle önem kazanmış konulardan biri olarak öne çıkmaktadır (Perusso vd., 2019). Pratikte ise deneyimsel öğrenme, işverenlerin (lisansüstü programlar), doğru bilgi toplama ve değerlendirme becerilerine dayanan analitik, problem çözme ve karar verme becerilerine sahip çalışanları bulma noktasında yardımcı bir unsur olarak tanımlanması sebebiyle son yıllarda üzerine çokça çalışılan konular arasında yer almaktadır.

İşletme eğitimi araştırmalarının gelecekte hangi yönde ilerleyeceğini analiz etmeye çalışan beşinci sorusunun cevabı 2015-2020 dönemi ve tüm yıllara (2005-2020) ait ağ haritalarında aranmalıdır. İlgili haritalardan 2015-2020 dönemi haritası incelendiğinde göze çarpan kavram “girişimcilik” kavramıdır. Haritaya göre bu kavramın sarı renkte ve az sayıda bağlantıya sahip olması yorumun yapılmasının temel nedenidir. İşletme eğitiminin girişimciler üzerindeki etkisi ve kazandırabileceği yetenekler üzerine yapılan çalışmalar bulunmaktadır. İşletme eğitimi alan bireysel girişimcilerin veya girişimci ekiplerin daha iyi performans gösterdiği (Ganotakis, 2012; Fernandez-Guerrero vd., 2012) konularının son yıllarda önem kazandığı bunun ispatıdır.

İşletme eğitimi araştırmalarının gelecekte hangi yönde ilerleyeceğinin gözlemlenebileceği ikinci harita olan ve 2005-2020 yıllarını kapsayan ağ haritasında göre gelecek vadeden diğer kavramlar “akreditasyon” ve “kültür” kavramlarıdır. Kültür konusu, geleneksel batılı işletme eğitimi ekolüne bir karşı duruş barındıran çalışmalarda yer almaktadır. Yerel topluluklarda bulunan gömülü kritik bilgi ve değerlerin işletme eğitimi ile nasıl entegre edilebileceği sorusu çalışmalarda yer almaya başlamaktadır (Turnbull, 2011). Türkiye’de işletme eğitimine tarihsel olarak yaklaşan Üsdiken ve Wasti’ye (2009) göre 1880-1923 arası yüksek ticaret okullarının kurulduğunu ve ağırlıklı olarak Fransız etkisi hissedilmiştir. Cumhuriyetin kurulması ile beraber Alman etkisi hâkim olmuş ve “işletme iktisadı” alanı oluşmuştur. II. Dünya Savaşı sonrası ise ülke politikasının da etkisi ile işletme alanında Amerikan eğitim modeli benimsenmiştir. Yazarlara göre, işletme eğitimi ve bilgi üretimi noktasında edilgen (passivity) bir yapı benimsenmiştir. Bu doğrultuda gerek işletme eğitimi gerekse de bilgi üretimi noktasında yerel bağlamdan yoksunluk ve sosyo-ekonomik ilerlemeye daha hızlı katkı sağladığı için pratik olan faydalı bilgiye yönelim durumları ortaya çıkmıştır.

İşletme okulları son dönemde ulusal ve uluslararası düzeyde geçerlik gösterebilmek amacıyla AACSB, EQUIS, AMBA gibi akreditasyon kuruluşlarına başvurmuştur. Diğer

tarafından yönetim eğitiminde kalite güvencesi ve akreditasyon konusu önemli bir ilgi görmesine ve dünyadaki birçok işletme okulu için önemi giderek artmasına rağmen, uluslararası işletme okulu akreditasyonunun aranıp aranmayacağı sorusu hala çözülmemiştir. (Darley ve Luethge, 2019). Diğer taraftan farklı bölgelerdeki işletme okullarının neden akreditasyon kuruluşlarına başvurduğu konusunun yanı sıra bu kuruluşların kendi aralarında rekabet ve strateji mücadeleleri yaşadığı bilinmektedir (Zhao ve Ferran, 2016). Bu yönüyle de işletme ve yönetim eğitiminde “akreditasyon” kavramının gelecek vadeden bir kavram olduğu görülmektedir.

Araştırmada, “İşletme Eğitimi” alanının sadece son 15 yılındaki değişim, dönüşüm ve odak araştırma konularının bibliyometrik araştırma metotları kapsamında incelenmesi, anahtar kelimelerin derece merkeziliği ve arasındalık merkeziliği yorumlanmasında sadece tüm yıllar döneminde bulunan ilk sıralardaki anahtar kelimelere dair yorumlama yapılması, her kavram için ayrı ayrı yorum yapılamaması, araştırmanın belli başlı dergiler kapsamında yapılmış olması araştırmanın sınırlılıklarıdır. Gelecekte, işletme eğitimi alanında yapılabilecek bibliyometrik araştırmaların odağının yazar iş birliklerini de kapsamaya alana özgü entelektüel ilerlemeyi bu parametreler üzerine gözler önüne sererek bilimsel ilerleyişe katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- Amdam, R. P. (2009). Business Education. *In The Oxford Handbook of Business History*. Jones, G., Zeitlin, J. (Ed.), Oxford University Press.
- Andrikopoulos, A., & Kostaris, K. (2017). Collaboration networks in accounting research. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 28, 1-9. <https://doi.org/10.1016/j.intaccaudtax.2016.12.001>
- Antunes, D., & Thomas, H. (2007). The competitive (dis) advantages of European business schools. *Long Range Planning*, 40(3), 382-404. <https://doi.org/10.1016/j.lrp.2007.04.003>
- Arbaugh, J. B., & Bielinska-Kwapisz, A. (2016). Delineating research forums for business and management education scholars: The business and management education influence index. *Journal of Education for Business*, 91(6), 295-302. <https://doi.org/10.1080/08832323.2016.1197877>
- Arbaugh, J. B., & Hwang, A. (2015). What are the 100 most cited articles in business and management education research, and what do they tell us? *Organization Management Journal*, 12(3), 154-175. <https://doi.org/10.1080/15416518.2015.1073135>
- Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959-975. <https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.08.007>
- Baumgartner, H., & Pieters, R. (2003). The Structural Influence of Marketing Journals: A Citation Analysis of the Discipline and its Subareas over Time. *Journal of Marketing*, 67(2), 123-139. <https://doi.org/10.1509/jmkg.67.2.123.18610>
- Beech, N., & Anseel, F. (2020). COVID-19 and Its Impact on Management Research and Education: Threats, Opportunities and a Manifesto. *British Journal of Management*, 31(3), 447-449. <https://doi.org/10.1111/1467-8551.12421>
- Benavides-Velasco, C. A., Quintana-García, C., & Guzmán-Parra, V. F. (2013). Trends in family business research. *Small business economics*, 40(1), 41-57. <https://doi.org/10.1007/s11187-011-9362-3>

- Bosco, S. M., Melchar, D. E., Beauvais, L. L., & Desplaces, D. E. (2010). Teaching business ethics: The effectiveness of common pedagogical practices in developing students' moral judgment competence. *Ethics and Education*, 5(3), 263-280. <https://doi.org/10.1080/17449642.2010.533049>
- Brammer, S., & Clark, T. (2020). COVID-19 and Management Education: Reflections on Challenges, Opportunities, and Potential Futures. *British Journal of Management*, 31(3), 453. <https://doi.org/10.1111/1467-8551.12425>
- Burgess, T. F., & Shaw, N. E. (2010). Editorial board membership of management and business journals: A social network analysis study of the Financial Times 40. *British Journal of Management*, 21(3), 627-648. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8551.2010.00701.x>
- Carrington, P. J. & Scott, J., (2011). Introduction. In *The SAGE handbook of social network analysis*, Scott, J., and Carrington, P. J. (ed), SAGE Publications Ltd. <https://dx.doi.org/10.4135/9781446294413>
- Chen, X., Chen, J., Wu, D., Xie, Y., & Li, J. (2016). Mapping the research trends by co-word analysis based on keywords from funded project. *Procedia Computer Science*, 91, 547–555. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2016.07.140>
- Chung, K. H., Pak, H. S., & Cox, R. A. K. (1992). Patterns of Research Output in the Accounting Literature: A Study of the Bibliometric Distributions. *Abacus*, 28(2), 168–185. <https://doi.org/10.1007/s10551-010-0539-5>
- Costa, L. d. F., Oliveira Jr, O. N., Travieso, G., Rodrigues, F. A., Villas Boas, P. R., Antiqueira, L., Viana, M. P., & Correa Rocha, L. E. (2011) Analyzing and modeling real-world phenomena with complex networks: a survey of applications. *Advances in Physics*, 60, 329–412. <https://doi.org/10.1080/00018732.2011.572452>
- Cross, R., Borgatti, S. P., & Parker, A. (2002). Making invisible work visible: Using social network analysis to support strategic collaboration. *California management review*, 44(2), 25-46. <https://doi.org/10.2307/41166121>
- Danvila-del-Valle, I., Estévez-Mendoza, C., & Lara, F. J. (2019). Human resources training: A bibliometric analysis. *Journal of Business Research*, 101, 627-636. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.02.026>
- Darley, W. K., & Luethge, D. J. (2019). Management and business education in Africa: A post-colonial perspective of international accreditation. *Academy of Management Learning & Education*, 18(1), 99-111. <https://doi.org/10.5465/amle.2016.0086>
- Datar, S.M., Garvin, D.A. & Cullen, P.G. (2011). Rethinking the MBA: business education at a crossroads. *Journal of Management Development*, 30(5), 451-462. <https://doi.org/10.1108/02621711111132966>
- Devasagayam, R., Johns-Masten, K., & McCollum, J. (2012). Linking information literacy, experiential learning, and student characteristics: Pedagogical possibilities in business education. *Academy of Educational Leadership Journal*, 16(4), 1-18.
- Ding, Y., Chowdhury, G. G., & Foo, S. (2001). Bibliometric cartography of information retrieval research by using co-word analysis. *Information processing & management*, 37(6), 817-842. [https://doi.org/10.1016/S0306-4573\(00\)00051-0](https://doi.org/10.1016/S0306-4573(00)00051-0)
- Dunne, D., & Martin, R. (2006). Design thinking and how it will change management education: An interview and discussion. *Academy of Management Learning & Education*, 5(4), 512-523. <https://doi.org/10.5465/amle.2006.23473212>
- Eckhaus, E., Klein, G., & Kantor, J. (2017). Experiential learning in management education. *Business, Management and Education*, 15(1), 42-56. <https://doi.org/10.3846/bme.2017.345>

- Fernandez-Alles, M., & Ramos-Rodríguez, A. (2009). Intellectual structure of human resources management research: A bibliometric analysis of the journal *Human Resource Management*, 1985–2005. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 60(1), 161-175. <https://doi.org/10.1002/asi.20947>
- Fernández-Guerrero, R., Revuelto-Taboada, L., & Simón-Moya, V. (2012). The business plan as a project: an evaluation of its predictive capability for business success. *The Service Industries Journal*, 32(15), 2399-2420. <https://doi.org/10.1080/02642069.2012.677830>
- Ferreira, J. J. M., Fernandes, C. I., & Ratten, V. (2016). A co-citation bibliometric analysis of strategic management research. *Scientometrics*, 109(1), 1-32. <https://doi.org/10.1007/s11192-016-2008-0>
- Ganotakis, P. (2012). Founders' human capital and the performance of UK new technology based firms. *Small Business Economics*, 39(2), 495-515. <https://doi.org/10.1007/s11187-010-9309-0>
- Giacalone, R. A. (2004). A transcendent business education for the 21st century. *Academy of Management Learning & Education*, 3(4), 415-420. <https://doi.org/10.5465/amle.2004.15112547>
- Grey, C., & Mitev, N. (1995). Management Education: A Polemic. *Management Learning*, 26(1), 73–90. <https://doi.org/10.1177/135050769502600105>
- Grosser, T. J., Lopez-Kidwell, V., & Labianca, G. (2010). A social network analysis of positive and negative gossip in organizational life. *Group & Organization Management*, 35(2), 177-212. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1177/1059601109360391>
- Haddow, G. (2013). Bibliometric research. In K. Williamson and G. Johanson (ed), *Research methods: Information, systems and contexts*, pp. 219-244. Tilde University Press.
- Hanneman, R. A., & Riddle, M. (2005). *Introduction to social network methods*. Riverside, CA: University of California. Published in digital form at <http://faculty.ucr.edu/~hanneman/>.
- He, Q. (1999). *Knowledge Discovery Through Co-Word Analysis*. *Library Trends*, 48, 133-159.
- Hommel, U., & Thomas, H. (2014). Research on business schools: Themes, conjectures, and future directions. In A. M. Pettigrew, E. Cornuel & U. Hommel (Eds.), *The institutional development of business schools* (pp. 6–35). Oxford University Press.
- Hwang, A. (2018). Online and Hybrid Learning. *Journal of Management Education*, 42(4), 557–563. <https://doi.org/10.1177%2F1052562918777550>
- Hwang, A., Arbaugh, J. B., Bento, R. F., Asarta, C. J., & Fornaciari, C. J. (2019). What causes a Business and Management Education article to be cited: Article, author, or journal? *The International Journal of Management Education*, 17(1), 139–150. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2019.01.005>
- Kaplan, A. (2014). European management and European business schools: Insights from the history of business schools. *European Management Journal*, 32(4), 529-534. <https://doi.org/10.1016/j.emj.2014.03.006>
- Karaboğa, H. A. (2019). Örgütsel Davranış Araştırmalarının Bibliyometrik Analizi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karaboğa, T., Karaboğa, H. A., & Şehitoğlu, Y. (2020). The Rise of Big Data in Communication Sciences: A Bibliometric Mapping of the Literature. *Connectist: Istanbul University Journal of Communication Sciences*, (58), 169-199. <https://doi.org/10.26650/CONNECTIST2020-0083>

- Khan, G. F., & Wood, J. (2015). Information technology management domain: Emerging themes and keyword analysis. *Scientometrics*, 105 (2), 959–972. <https://doi.org/10.1007/s11192-015-1712-5>
- Kılıç, M., Uyar, A., & Koseoglu, M. A. (2019). Co–authorship network analysis in the accounting discipline. *Australian Accounting Review*, 29(1), 235–251. <https://doi.org/10.1111/auar.12271>
- Kimberly, J. R., & Bouchikhi, H. (2016). Disruption on steroids: Sea change in the worlds of higher education in general and business education in particular. *Journal of Leadership & Organizational Studies*, 23(1), 5-12. <https://doi.org/10.1177/2F1548051815606434>
- Kolb, M., Fröhlich, L., & Schmidpeter, R. (2017). Implementing sustainability as the new normal: Responsible management education–From a private business school's perspective. *The International Journal of Management Education*, 15(2), 280-292. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2017.03.009>
- Koseoglu, M. A. (2016). Growth and structure of authorship and co-authorship network in the strategic management realm: Evidence from the Strategic Management Journal. *BRQ Business Research Quarterly*, 19(3), 153-170. <https://doi.org/10.1016/j.brq.2016.02.001>
- Koseoglu, M. A., Rahimi, R., Okumus, F., & Liu, J. (2016). Bibliometric studies in tourism. *Annals of Tourism Research*, 61, 180-198. <https://doi.org/10.1016/j.annals.2016.10.006>
- Köseoglu, M. A., Okumus, F., Putra, E. D., Yildiz, M., & Dogan, I. C. (2019). Conceptual structure of lodging-context studies: 1990–2016. *Journal of Hospitality and Tourism Research*, 43(4), 573–594. <https://doi.org/10.1177/1096348018823912>
- Kumar, S., & Jan, J. M. (2013). Mapping research collaborations in the business and management field in Malaysia, 1980–2010. *Scientometrics*, 97(3), 491–517. <https://doi.org/10.1007/s11192-013-0994-8>
- Locke, R. R. (1989). *Management and higher education since 1940: The influence of America and Japan on West Germany, Great Britain, and France*. Cambridge University Press.
- Maditati, D. R., Munim, Z. H., Schramm, H. J., & Kummer, S. (2018). A review of green supply chain management: From bibliometric analysis to a conceptual framework and future research directions. *Resources, Conservation and Recycling*, 139, 150-162. <https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2018.08.004>
- Marin, A. & Wellman, B. (2011). Social Network Analysis: An Introduction. In *The SAGE handbook of social network analysis*, Scott, J., and Carrington, P. J. (ed), SAGE Publications Ltd.
- Martínez-López, F.J., Merigó, J.M., Valenzuela-Fernández, L. & Nicolás, C. (2018). Fifty years of the European Journal of Marketing: a bibliometric analysis. *European Journal of Marketing*, 52(1/2), 439-468. <https://doi.org/10.1108/EJM-11-2017-0853>
- Marzi, G., Dabić, M., Daim, T., & Garces, E. (2017). Product and process innovation in manufacturing firms: a 30-year bibliometric analysis. *Scientometrics*, 113(2), 673-704. <https://doi.org/10.1007/s11192-017-2500-1>
- Merigó, J. M., & Yang, J.-B. (2017). Accounting Research: A Bibliometric Analysis. *Australian Accounting Review*, 27, 71-100. <https://doi.org/10.1111/auar.12109>
- Perusso, A., Blankesteyn, M., & Leal, R. (2019). The contribution of reflective learning to experiential learning in business education. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 1-15. <https://doi.org/10.1080/02602938.2019.1705963>

- Ramírez, L. J. C., Sánchez-Cañizares, S. M., & Fuentes-García, F. J. (2019). Past Themes and Tracking Research Trends in Entrepreneurship: A Co-Word, Cites and Usage Count Analysis. *Sustainability*, 11(11), 3121. <https://doi.org/10.3390/su11113121>
- Ronda-Pupo, G. A., & Guerras-Martin, L. Á. (2012). Dynamics of the evolution of the strategy concept 1962–2008: a co-word analysis. *Strategic management journal*, 33(2), 162-188. <https://doi.org/10.1002/smj.948>
- Rueda, L., Benitez, J., & Braojos, J. (2017). From traditional education technologies to student satisfaction in Management education: A theory of the role of social media applications. *Information & Management*, 54(8), 1059-1071. <https://doi.org/10.1016/j.im.2017.06.002>
- Rusinko, C. A. (2010). Integrating sustainability in management and business education: A matrix approach. *Academy of Management Learning & Education*, 9(3), 507-519. <https://doi.org/10.5465/amle.9.3.zqr507>
- Ryan, A., & Tilbury, D. (2011). Today becomes tomorrow: Re-thinking business practice, education and learning in the context of sustainability. *Journal of Global Responsibility*, 2(2), 137-150. <https://doi.org/10.1108/20412561111166012>
- Schäffer, U., Nevries, P., Fikus, C., & Meyer, M. (2011). Is finance research a “normal science”? A bibliometric study of the structure and development of finance research from 1988 to 2007. *Schmalenbach Business Review*, 63(2), 189-225. <https://doi.org/10.1007/BF03396818>
- Sharma, S., & Hart, S. L. (2014). Beyond “saddle bag” sustainability for business education. *Organization & Environment*, 27(1), 10-15. <https://doi.org/10.1177%2F0007650315576152>
- Shaw, J.J.A. & Shaw, H.J. (2010), Business education, aesthetics and the rule of law: cultivating the moral manager, *Social Responsibility Journal*, 6(3), 469-486. <https://doi.org/10.1108/17471111011064816>
- Shimada, M., & Sueur, C. (2014). The importance of social play network for infant or juvenile wild chimpanzees at Mahale Mountains National Park, Tanzania. *American Journal of Primatology*, 76(11), 1025–1036. <https://doi.org/10.1002/ajp.22289>
- Slager, R., Pouryousefi, S., Moon, J., & Schoolman, E. D. (2020). Sustainability centres and fit: How centres work to integrate sustainability within business schools. *Journal of Business Ethics*, 161(2), 375-391. <https://doi.org/10.1007/s10551-018-3965-4>
- Snelson-Powell, A., Grosvold, J., & Millington, A. (2016). Business school legitimacy and the challenge of sustainability: A fuzzy set analysis of institutional decoupling. *Academy of Management, Learning and Education*, 15(4), 703–723. <https://doi.org/10.5465/amle.2015.0307>
- Sroufe, R. (2020). Business Schools as Living Labs: Advancing Sustainability in Management Education. *Journal of Management Education*. doi.org/10.1177%2F1052562920951590
- Tabassum, S., Pereira, F. S., Fernandes, S., & Gama, J. (2018). Social network analysis: An overview. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Data Mining and Knowledge Discovery*, 8(5), e1256. <https://doi.org/10.1002/widm.1256>
- Turnbull, S. (2011). Worldly leadership: challenging the hegemony of Western business education, *Journal of Global Responsibility*, 2(2), 170-187. <https://doi.org/10.1108/20412561111166030>
- Uyar, A., Kılıç, M., & Koseoglu, M. A. (2020). Exploring the conceptual structure of the auditing discipline through co-word analysis: An international perspective. *International Journal of Auditing*, 24(1), 53-72. <https://doi.org/10.1111/ijau.12178>

- Uysal, Ö. Ö. (2010). Business ethics research with an accounting focus: A bibliometric analysis from 1988 to 2007. *Journal of Business Ethics*, 93(1), 137-160. <https://doi.org/10.1007/s10551-009-0187-9>
- Üsdiken, B., & Wasti, S. A. (2009). Preaching, teaching and researching at the periphery: Academic management literature in Turkey, 1970–1999. *Organization Studies*, 30(10), 1063-1082. <https://doi.org/10.1177%2F0170840609337952>
- Varga, A. V. (2011). Measuring the semantic integrity of scientific fields: A method and a study of sociology, economics and biophysics. *Scientometrics*, 88(1), 163–177. <https://doi.org/10.1007/s11192-011-0342-9>
- Vogel, R. (2012). The visible colleges of management and organization studies: A bibliometric analysis of academic journals. *Organization Studies*, 33(8), 1015-1043. <https://doi.org/10.1177%2F0170840612448028>
- Wang, X. F., & Chen, G. (2003). Complex networks: small-world, scale-free and beyond. *IEEE Circuits and Systems Magazine*, 3(1), 6–20.
- Warren, R., & Tweedale, G. (2002). Business ethics and business history: Neglected dimensions in management education. *British Journal of Management*, 13(3), 209-219. <https://doi.org/10.1111/1467-8551.00238>
- Wasserman, S. & Faust, K. (1994) *Social Network Analysis*. Cambridge University Press.
- Wetherell, C., Plakans, A., & Wellman, B. (1994). Social Networks, Kinship, and Community in Eastern Europe. *Journal of Interdisciplinary History*, 24(4), 639. <https://doi.org/10.2307/205629>
- Willmott, H. (1994). Management Education: Provocations to a Debate. *Management Learning*, 25(1), 105–136. <https://doi.org/10.1177%2F1350507694251008>
- Yan, B.-N., Lee, T.-S., & Lee, T.-P. (2015). Mapping the intellectual structure of the Internet of Things (IoT) field (2000–2014): A co-word analysis. *Scientometrics*, 105(2), 1285-1300. <https://doi.org/10.1177%2F0165551518782824>
- Yang, Y., Wu, M., & Cui, L. (2012). Integration of three visualization methods based on co-word analysis. *Scientometrics*, 90(2), 659-673. <https://doi.org/10.1007/s11192-011-0541-4>
- Zhang, D., Zhang, Z., & Managi, S. (2019). A bibliometric analysis on green finance: Current status, development, and future directions. *Finance Research Letters*, 29, 425-430. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2019.02.003>
- Zhao, J., & Ferran, C. (2016). Business school accreditation in the changing global marketplace. *Journal of International Education in Business*, 9(1), 52-69. <https://doi.org/10.1108/JIEB-02-2016-0001>
- Zupic, I., & Čater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472. doi.org/10.1177%2F1094428114562629